

За змеюзи много се е приказвало по-рано въ Сливенъ. Старитѣ разправятъ, че тѣ хвъркали наблизъ надъ кжщата, били дълги като кросно, а главитѣ имъ огнени. Баба Цонка, раждана въ края на XVIII-я вѣкъ, ме увѣряваше, че видѣла съ самитѣ си очи, какъ единъ змей се явявалъ въ видъ на пламъкъ въ дома на леля ѝ и се любувалъ съ нея, следъ което изчезвалъ. Змеювитѣ „избѣгали“ отъ Сливенъ, когато дошли руситѣ въ града (1829 г.) и нѣкои отъ тѣхъ се „скрили“ въ *Змеювитѣ дупки*; гдето и до днесъ се виждали „вкаменени“.

Прескоченъ мъртвецъ отъ котка обръща се на *вампиръ*, *таласъмъ* или *караконджулъ*, — страшно нѣкакво си същество, което ходи нощемъ по дворищата за уплаха на стари и млади, тропа по таванитѣ и прозорцитѣ, и смразява кръвта на страхливи и даже на „бабаити“.

Тия страшилища по-често боравѣли въ запустѣли домове, срутини, или въ кжщи, гдето се развивали трагични перипетии. Най-обичното заплашване на децата, когато не мируватъ или ги предупреждаватъ да не ходятъ на известно мѣсто, е съ тия вампири, таласъми и караконджули. Повѣрята за вампири тѣй се разпространили между народа, че пребивающитѣ около 1869 г. двама английски авантюристи въ България счели тия страшилища за *български божества* (Ср. S. Clair — Charles A. Brophy, Twelve years' study of the Eastern question in Bulgaria, London; тоя трудъ, пъленъ съ нелепости, каквито никой чужденецъ не е писалъ за българитѣ, е второ издание на: A Residence in Bulgaria, London, 1869. Въпроснитѣ английци сж наблюдавали българитѣ въ едно гагаузско село — Дерекъой. Всичко писано отъ тѣхъ е невѣрно; за щастие, и дветѣ издания не се цитуватъ отъ никой чуждъ, важенъ авторъ).

Самодивитѣ въ Сливенъ сж отстѣпили мѣсто на по-новитѣ страшилища: вампири и т. н. За *самодиви* много по-рѣдко се говори, а при това тѣ се подвизаватъ не въ самия градъ, а по горитѣ и високитѣ върхове, гдето се посочватъ *самодивски игрища*. Името *самодива* въ Сливенъ се прикача на жени изпити, рошлави, грозни.

Вѣрва се, че на мѣстото гдето мжченишки е падналъ нѣкой християнинъ и следъ това провъзгласенъ за *светецъ*, спущатъ се отъ небето разни кандила и полилеи. Тѣй е станало съ погребания въ Касъмово българинъ-християнинъ (Св. Димитъръ или св. Илия), зачитанъ като светецъ еднакво и отъ турцитѣ, и съ тоя, въ самия градъ Сливенъ, св. Димитъръ, около 1845 г.

Тамъ, гдето има заровено голѣмо и старо *имане* народа, вижда нощно време *огньове*.

Почти за всѣки день отъ календаря ще се намѣри обичай или повѣрие, което задължава млади и стари, особно женитѣ, да се съобразяватъ съ предписаното отъ преданията